

ประสิทธิผล การป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน
ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
(ป.ป.ช.)*

PREVENTION EFFECTIVENESS SUPPRESSION PROPERTY INSPECTION
OF THE OFFICE OF THE NATIONAL ANTI-CORRUPTION COMMISSION
(NCC)

วสันต์ เกตุพันธุ์

Wasan Ketphan

สมิทธา จิตตลดากร

Samira Chittalakorn

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

Western University, Thailand

E-mail: ca-tea@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษานโยบายการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยภาระรับผิดชอบ ให้ได้ประสิทธิผล 2) เพื่อศึกษาการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยความชอบธรรม ให้ได้ประสิทธิผล 3) เพื่อศึกษาผลกระทบ ปัญหา และการบริหารที่เหมาะสม ในการปฏิบัติการเปลี่ยนแปลง ให้เกิดประสิทธิผล และความเชื่อมั่นของประชาชน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการระดับบริหาร สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จำนวน 3 ท่าน คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการอิสระ จำนวน 5 ท่าน และเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การระดมความคิด การสนทนากลุ่ม การเข้าร่วมสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม

* Received 4 June 2019; Revised 21 June 2019; Accepted 21 June 2019

ผลการวิจัยพบว่า

1. นโยบายการป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน จะต้องยึดการปฏิบัติตามธรรมาภิบาล และให้ความสำคัญต่อจริยธรรมในวิชาชีพ ที่ อย่างมีเกียรติอันสง่างาม เป็นที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจ โดยการถือปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล

2. การป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยความชอบธรรม หากประพฤติดต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการทุจริต จะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมาย เป็นสองเท่าของอัตราโทษที่ได้กำหนดไว้

3. ผลกระทบ ปัญหา และการบริหารที่เหมาะสม ประเด็นสำคัญควรใช้วิธีการในการดำเนินคดีแบบระบบไต่สวน ส่วนการพิจารณาสรรหา ควรให้บุคลากรในภาคส่วนอื่น ได้เข้ามาเพื่อมีส่วนร่วมเสนอชื่อในการสรรหา วาระที่น้อยลงกว่าที่กำหนดไว้ แต่ไม่ควรน้อยกว่า 4 ปี หรืออาจกำหนดให้หมดวาระ พร้อมกันกับการหมดวาระของรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การป้องกัน, การปราบปราม, การตรวจสอบทรัพย์สิน

Abstract

The objectives of this research are: 1) To study the policy to prevent and suppress the inspection of assets with responsibility to be effective 2) To study the prevention and suppression of property inspections with righteousness to be effective and 3) To study the effects problems and appropriate management in changing operations to be effective and public confidence The sample group is the executive committee. Office of the National Anti-Corruption Commission (NACC) 3 persons qualified faculty members and 5 independent scholars, and collecting qualitative research data by studying from relevant documents, in-depth interviews brainstorming group discussions participation in non-participant observations

The research found that:

1. the policy to prevent and suppress property inspections must adhere to good governance and pay attention to the ethics in the profession that has a noble honor is reliable and trustworthy by adhering to good governance.

2. prevention, suppression of property inspection with righteousness If misconduct on duty or commit fraud Must be punished according to law Is twice the penalty rate that has been imposed.

3. the effects, problems and appropriate management important issues should be used in the prosecution system for recruitment should provide personnel in other sectors have come to have a collective nominate in recruiting less agenda than specified. But should not be less than 4 years or may be scheduled to expire together with the expiration of the parliament and the cabinet.

Keywords: Effectiveness, Prevention, Suppression, Property Inspection

บทนำ

เหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยครั้งยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ ของบรรดานิสิต นักศึกษา นักเรียนและประชาชนหลากหลายอาชีพ ในวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ซึ่งแม้ภาพ เปลือกนอกอาจมองเห็นว่า เป็นเรื่องการเรียกร้องขอทางคืนรัฐธรรมนูญ ในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย แต่ในเบื้องลึกเป็นสิ่งที่ไม่ว่าจะปฏิเสธได้ว่า ปัญหาการทุจริตในวงราชการ ในกลุ่ม ผู้มีอำนาจทางการเมือง ได้เป็นตัวกระตุ้นอย่างสำคัญยิ่งต่อการทำให้เกิด การชุมนุมประท้วงใน ครั้งนั้นและลุกลามไปทั่ว เพราะมีสัญญาณบ่งบอกว่า “อำนาจอธิปไตยได้หวนกลับมาเป็นของ ปวงชนชาวไทย” เหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยเริ่มเบาบางลง ประชาชนได้โอกาสเรียกร้อง ให้รัฐบาล ดำเนินการ ในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตอย่างจริงจัง เป็นผลให้สำนักงาน ก.ต.ป. ต้องถูกยุบเลิกไป การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในระบบ ราชการของประเทศไทยนั้น ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงในยุคปัจจุบัน โดยการ ก่อตั้งหน่วยงานในการปฏิบัติ รวมถึงมีการตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตหลายฉบับมาโดยตลอดคือ กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ พ.ศ. 2471 พระราชบัญญัติคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2476 พระราชกฤษฎีกาวิธีพิจารณาลงโทษข้าราชการและพนักงานเทศบาล ผู้กระทำความผิดหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ พ.ศ. 2490 พระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. 2492 (ทิวากร แก้วมณี, 2561)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2494 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการปฏิบัติราชการตามมติประชาชน (ก.ป.ช.) เพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์และพัฒนาเป็นกรมตรวจราชการแผ่นดินในปี พ.ศ. 2496 แต่ได้ถูกยุบเลิกไปในปี พ.ศ. 2503 และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับภาษีอากร (ก.ต.ภ.) ขึ้นตามพระราชบัญญัติตรวจสอบการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากร และรายได้อื่นของรัฐ พ.ศ. 2503 ภายหลังการปฏิวัติเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ได้มีการปรับปรุงระเบียบบริหารราชการแผ่นดินใหม่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร ลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน โดยรวมงานของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับภาษีอากร (ก.ต.ภ.) สำนักงานคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ และงานของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เข้าด้วยกัน แล้วจัดตั้งเป็น สำนักงานคณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ (ก.ต.ป.) ภายหลังจากการทำรัฐประหาร พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอีกครั้ง เนื่องจากมีกรรมการในคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) หลายคนพ้นจากตำแหน่ง จนเป็นเหตุให้เกิดการนำมาสู่การคัดเลือกบุคคล เพื่อเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการ ในคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ชุดใหม่ โดยหนึ่งในรายชื่อที่ได้การคัดเลือกให้เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ซึ่งไม่เพียงแต่ได้เป็นกรรมการ ยังได้รับตำแหน่งเป็นถึงประธาน ของคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ด้วย เป็นประเด็นที่ถูกจับตามองเป็นอย่างมาก เพราะด้วยเหตุเคยดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองมาก่อน ถึงแม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จะพยายามที่จะแสดงท่าทีต่อสังคม เพื่อให้สังคมเห็นว่ามีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร แต่การพยายามของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งในภายหลังเกิดมีคดีที่เกี่ยวกับ ความไม่โปร่งใสในรัฐบาลเข้าสู่การพิจารณาของ คณะกรรมการ (ป.ป.ช.) เป็นจำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่เกิดขึ้น โดยเกี่ยวข้องกับคณะรัฐมนตรี จากกรณีการมีนาฬิกาหรูโดยเป็นทรัพย์สิน ที่ไม่ได้ปรากฏอยู่ใน

รายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ที่ได้แสดงไว้ต่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เมื่อครั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงต้องยอมรับว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) สำหรับการวางตัวในการปฏิบัติหน้าที่ต่อคดีนี้ ทำได้ไม่ดีเท่าไรนัก เนื่องจาก ถึงแม้ว่าจะได้มีการส่งหนังสือให้ผู้ถูกร้องเรียนชี้แจงแล้ว และคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) จะได้รับคำชี้แจงมาแล้วเพียงบางส่วน จากผู้ถูกร้องเรียนแล้วก็ตาม แต่คณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ไม่พยายามที่จะชี้แจงถึงรายละเอียด ในการที่ผู้ถูกร้องเรียนชี้แจงต่อคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) แก่สาธารณชน แต่กลับมีที่ทำบายเบี่ยง ต่อสื่อมวลชนในการตอบคำถาม โดยการอ้างเหตุว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในกระบวนการสอบสวน ซึ่งเป็นการตอบที่แตกต่างกับคดีของนักการเมืองอื่นในอดีต ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) มีความพยายามที่จะชี้แจงแก่สาธารณชน (ประสาน ไตรรัตน์วรกุล, 2562)

ในการเปิดเผยถึงข้อเท็จจริง เท่าที่จะสามารถทำได้ และการเปิดเผยข้อเท็จจริง ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อรูปคดีเช่น เส้นทางทางการเงินที่เกี่ยวกับการทุจริต ในโครงการรับจำนำข้าว ซึ่งในการที่ปฏิเสธไม่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินคดีนั้น ย่อมเป็นสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) สามารถที่จะกระทำได้ เพื่อไม่ให้กระทบต่อการรับผิดชอบ (Accountability) ในการตรวจสอบด้วยความชอบธรรม (Legitimacy) ตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญโดยที่ไม่ลืมว่า คดีเหล่านี้กำลังเป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน อันเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการแสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระ คำกล่าวที่ว่า “ใครจะเชื่อว่ามีความเป็นอิสระจริง” โดยอดีตประธานศาลรัฐธรรมนูญ ได้แสดงความรู้สึกลึกซึ้งและตกใจ ต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่พิจารณาให้คณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ที่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญใหม่ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระ (9 ปี) โดยไม่ถือว่าขัดหรือแย้ง ต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ ทั้งยังได้มีการอภิปรายในการประชุมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ในเรื่องการเขียนกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ (กฎหมายลูก) จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ (กฎหมายแม่) ซึ่งมิฉะนั้นแล้วจะไม่สามารถใช้บังคับได้ (กลายเป็นกฎหมายลูกทรวี) แต่มีเรื่องที่น่าเป็นกังวลมากกว่าคือ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ซึ่งมาจากการแต่งตั้งของ คณะรักษาความสงบ

แห่งชาติ (คสช.) มีอำนาจที่จะทำการแต่งตั้งองค์การอิสระ เหตุผลที่มีนัยสำคัญของคณะผู้ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 โดยการที่จัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ และองค์การอิสระขึ้นนั้น ก็ด้วยเพราะว่าที่ผ่านมา หน่วยงานตรวจสอบตามปกติเช่น ตำรวจไม่สามารถตรวจสอบการทุจริตของนักการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง อย่างตรงไปตรงมาและมีประสิทธิภาพเกิดเป็นประสิทธิผลได้ ด้วยตำรวจและอัยการสมัยก่อนเป็นผู้ได้บังคับบัญชา โดยรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งบางชุด สามารถที่จะเข้าแทรกแซง และหรือครอบงำองค์การอิสระได้ ด้วยการแทรกแซงผ่านทางวุฒิสภา ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งองค์การอิสระเหมือนกับ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ในปัจจุบัน (ลี้กิตคอมเปอร์เรชั่น, 2561)

การให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) มีอำนาจที่จะดักฟังการสื่อสารของนักการเมือง ข้าราชการ และประชาชน ทางโทรศัพท์ โทรสาร และอุปกรณ์การสื่อสารอื่น ๆ นั้น อาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับเรื่องเสรีภาพในการสื่อสารถึงกัน ที่ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ดักฟังการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ทั้งเป็นเรื่องที่ผิดต่อกฎหมายในสังคมระบอบประชาธิปไตย แต่เป็นปกติในโลกอำนาจนิยม ที่ยิ่งไปกว่านั้นอาจถูกมองว่า เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ขณะนี้อาจกล่าวได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) กำลังถูกทดสอบครั้งสำคัญ คือการตรวจสอบกรณีนาฬิกาหรูและแหวนเพชรเม็ดโต ว่าการปฏิบัติมีความเป็นอิสระ และมีความโปร่งใสหรือไม่ โดยหากว่าการตรวจสอบไม่มีความเป็นอิสระ และไม่มีมีความโปร่งใส สังคมจะเสื่อมต่อความเชื่อถือ ในการที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส การปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ไม่มีความเสมอภาค และไม่ยึดถือในหลักธรรมาภิบาล และเสื่อมต่อความเชื่อถือในระบบของการตรวจสอบและการถ่วงดุล ซึ่งถือได้ว่าเป็นเสาหลักอันสำคัญยิ่ง ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งในการแทรกแซง เป็นการทำลายระบบการตรวจสอบ จากสถานการณ์ในขณะนั้นๆ ทำให้มีความน่าเป็นห่วง ในความเชื่อมั่นของสังคม ต่อองค์การอิสระ และองค์การที่เกี่ยวกับการตรวจสอบต่าง ๆ ในอนาคต ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อทำการพิจารณาคดีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ กระทำการทุจริต จะต้องถูกดำเนินคดี จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริง ซึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในปัจจุบันได้ออกพระราชบัญญัติ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของ

รัฐ ต้องแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการที่จะทำการศึกษาถึง ประสิทธิภาพ ในการป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ต่อปัญหาที่เกิดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ, 2561)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษานโยบายการบริหารในการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยภาระรับผิดชอบ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ป.ป.ช.) ให้ได้ประสิทธิภาพ
2. เพื่อศึกษานโยบายการบริหารในการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยความชอบธรรม ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ป.ป.ช.) ให้ได้ประสิทธิภาพ
3. เพื่อศึกษาผลกระทบ ปัญหา และการบริหารที่เหมาะสม ในการปฏิบัติการเปลี่ยนแปลง ให้เกิดประสิทธิผล และความเชื่อมั่นของประชาชนของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ป.ป.ช.)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพ การป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้เชี่ยวชาญ และใช้ การสนทนากลุ่ม (Focus Groups) อันเป็นเทคนิควิจัยเพื่อหาข้อมูลเชิงลึก เพื่อประเมินว่าแนวทางที่พึงประสงค์จะเกิดขึ้นจริง โดยใช้หลักเกณฑ์การเลือกผู้เชี่ยวชาญจากผู้มีประสบการณ์ตรง (Critical Incident Technique) เป็นเทคนิควิธีการขั้นตอนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ที่มีประสบการณ์เฉพาะด้านหรือข้อสังเกตจากผู้มีประสบการณ์ช่วยในการวิเคราะห์รายละเอียด ทั้งนี้เพื่อให้มาทำการตรวจสอบ และประเมินอนาคตภาพโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในการระดมความเห็นและข้อเสนอแนะ รวมถึงความเหมาะสม ดังต่อไปนี้ (สรุตา สมพอง, 2561)

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการศึกษาวิจัย โดยเลือกใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการตีความ จากปรากฏการณ์ของสังคมมนุษย์ ด้วยวิธีในการเข้าถึงกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมของมนุษย์ ทั้งเป็นการศึกษาค้นคว้าในเชิงธรรมชาติ โดยที่ผู้วิจัยไม่เข้าไปปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม ของสิ่งที่จะทำการศึกษา ผู้วิจัยเข้าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมถึงปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ โดยที่ไม่มีการกำหนด หรือระบุเอาไว้ล่วงหน้า ผู้วิจัยเป็นเพียงผู้สังเกต เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ แล้วนำมาพรรณนาถึงสิ่งที่พบ และตีความปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยมีความสำคัญในลักษณะ “อัตวิสัย” ที่แสดงออกด้วยการรายงานผลการวิจัย”

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่สำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการสัมภาษณ์ได้แก่คำถาม ซึ่งผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้จากปรากฏการณ์ และจากการศึกษาทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตั้งข้อคำถาม เป็นชุดคำถามตามขอบเขตในการทำวิจัย แบ่งได้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยใช้ในการขอสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่เป็นกลุ่มผู้บริหารในด้านที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดขึ้นจากกรอบแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่ผู้วิจัยศึกษาเป็นหลักการระดมสมอง หรือการระดมความคิด ผู้วิจัยใช้คำถามที่มีลักษณะที่เน้นถึงทัศนะ แนวคิด ความสัมพันธ์ ของผู้เข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม ในประเด็นที่เกี่ยวกับงานวิจัย อันเป็นลักษณะที่เป็นการเฉพาะเจาะจง ด้วยวิธีการใช้คำถามที่มีลักษณะเป็นการจุดประเด็นของผู้ดำเนินการสนทนา รวมถึงการสนทนากลุ่ม และการบันทึกประเภทเสียงในขอเข้าสัมภาษณ์ รวมถึงการบันทึกภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการยืนยันการทำงานวิจัยของผู้วิจัยเชิงประจักษ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้ที่จะให้ข้อมูลแบบเจาะจง โดยแบ่งผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้ กลุ่มที่ 1) คณะกรรมการระดับบริหาร สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จำนวน 3 ท่าน กลุ่มที่ 2) คณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการอิสระ จำนวน 5 ท่าน กลุ่มที่ 3) กลุ่มนักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า (ปรม.รุ่นที่ 18) ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การภาครัฐ และผู้บริหารองค์การภาคเอกชน โดยใช้รูปแบบการระดมความคิด จำนวน 30

ท่าน กลุ่มที่ 4) ผู้บริการหน่วยงานเอกชน อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 70 ท่าน และกลุ่มที่ 5) การเข้าร่วมสังเกตการณ์ แบบไม่มีส่วนร่วม จำนวน 8 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตามหลักของ Merriam-Webster ด้วยการจำแนกข้อมูลเป็นชนิด ตามลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ แบบใช้ทฤษฎี กล่าวคือเป็นการแยกชนิดของเหตุการณ์ โดยยึดกรอบของแนวคิดทฤษฎีเป็นหลักได้แก่ การกระทำ ได้แก่พฤติกรรมสถานการณ์ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ณ ช่วงระยะเวลาใดระยะเวลาหนึ่ง ที่ไม่ต่อเนื่องหรือยาวนาน กิจกรรม ได้แก่ขนบธรรมเนียมประเพณี สถานการณ์ หรือเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นที่มีลักษณะต่อเนื่อง รวมถึงมีความผูกพันกับกลุ่มบางกลุ่ม หรือบุคคลบางบุคคล ความหมาย ได้แก่ การที่บุคคลสื่อสาร อธิบาย หรือการให้ความหมายต่อกิจกรรม การกระทำ โดยอาจเป็นการให้ความหมายเกี่ยวกับโลกทัศน์ ความเชื่อ บรรทัดฐาน ค่านิยม ความสัมพันธ์ ได้แก่ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันในสังคม ระหว่างบุคคลหลาย ๆ คน ที่ทำการศึกษาถึงการเข้ากันได้ หรือขัดแย้งกัน ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง การมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้แก่การเข้าร่วมกิจกรรม การปรับตัวเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ หรือความผูกพันกันของบุคคล และสถานการณ์หรือสภาพ ได้แก่ กิจกรรม การกระทำ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Merriam-Webster, 2009)

สำหรับในการตีความและการหาข้อสรุปในผลของการวิจัย เพื่อการสร้างข้อมูลคุณภาพที่สามารถยืนยัน สืบค้นได้อย่างรวดเร็ว ส่วนของการตรวจสอบความเชื่อถือได้ ได้กำหนดการตรวจสอบ โดยการตรวจสอบกับ สิ่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ โดยการโยงสามเส้า ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบ ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผลการวิเคราะห์ของการวิจัยรูปแบบในการดำเนินการ ด้วยการตรวจสอบความถูกต้อง โดยการเปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ แห่ง รวมถึงการเปรียบเทียบ วิธีในการรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ วิธี และในการเปรียบเทียบการใช้แนวคิด ทฤษฎี เป็นประการสำคัญที่ผู้วิจัยปฏิบัติ

ผลการวิจัย

1. บทบาทหน้าที่ตามหลักภาระรับผิดชอบ ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ จำเป็นที่จะต้องยึดการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล อันเป็นกรอบการปฏิบัติ เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สิ่งที่ต้องยึดมั่นและให้ความสำคัญต่อ การมีจริยธรรมในวิชาชีพ ที่หน่วยงานได้

กำหนดไว้ อันเป็นหัวใจที่สำคัญของผู้ปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการตรวจสอบ ในบทบาทหน้าที่ตามหลักการที่รับผิดชอบ ในอันที่จะรักษาไว้ซึ่งความเที่ยงธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นผู้หน้าที่ตรวจสอบ อย่างมีเกียรติอันภาคภูมิใจและสง่างาม เป็นที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจ โดยการถือปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล (Borgatti, Stephen P. & Foster Pacey, C, 2018) ซึ่งความในมาตรา 182 และมาตรา 183 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติแสดงให้เห็นถึงการมีหน้าที่ต่อ ภาระรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในการปฏิบัติงาน ภายในกำหนดเวลาที่กำหนด ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเพื่อการรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเป็นธรรมอย่างยุติธรรม ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยไม่เห็นแก่อำิสสินจ้างใด เพราะหากประพฤติผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการทุจริต ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ผู้นั้น จะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมาย เป็นสองเท่าของอัตราโทษที่ได้กำหนดไว้ จากผลของการกระทำที่ตนได้กระทำ

2. ประเด็นหลักที่สำคัญในการจัดตั้ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีสถานะเป็นกรม ลักษณะการทำงานเป็นรูปแบบของคณะบุคคล มีการดำเนินการที่เป็นอิสระ กล่าวคือไม่ได้สังกัดกับหน่วยงานราชการใด เพื่อการตรวจสอบการทุจริต ที่เกิดขึ้น จากการกระทำทุจริตโดยข้าราชการ (เอกพร รักความสุข, 2560) การทุจริตที่กระทำโดยนักการเมือง การกระทำทุจริตในระดับโครงการของรัฐ ที่มีภาคเอกชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดำเนินการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน โดยใช้วิธีการในการดำเนินคดีแบบระบบไต่สวน ที่มีประสิทธิภาพ ในการให้ความเป็นธรรม และเป็น การสร้างการป้องกันการทุจริต ที่ครอบคลุมการทุจริตในทุกด้าน ให้เกิดประสิทธิผล ในส่วนของการสรรหาบุคลากร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเป็นบุคลากรในส่วนของภาครัฐ หากพิจารณาการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่น ไม่ปรากฏว่าให้บุคลากรในภาคส่วนอื่น ได้รับโอกาสเข้ารับการศึกษาสรรหา จึงควรให้บุคลากรภาคส่วนอื่นโดยเฉพาะ ในสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้รับโอกาสในการสรรหาเข้ามาเพื่อการมีส่วนร่วม โดยมีข้อกำหนดคุณสมบัติแก่ ผู้ที่จะเสนอชื่อในการสรรหา เพื่อการทำงานในการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อการทำงานในเชิงรุก ให้เกิดมีประสิทธิผลสูงสุด และ

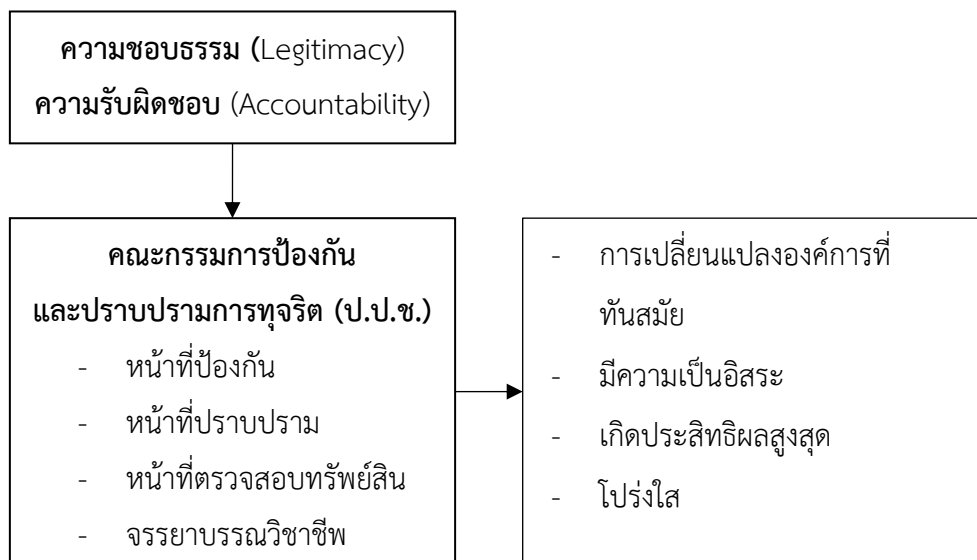

ควรพิจารณากำหนดวาระในการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ให้มีวาระที่น้อยลงกว่าที่กำหนดไว้ แต่ไม่ควรน้อยกว่า 4 ปี หรืออาจกำหนดให้หมดวาระ พร้อมกันกับการหมดวาระของรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ และแสดงให้เห็นประจักษ์ถึงความ เป็นอิสระขององค์การได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรม

3. ด้วยการนำวิธีการระบบไต่สวนมาใช้ ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงองค์การ โดยการ นำรูปแบบในการดำเนินคดี ที่มีความแตกต่างจากที่เคยปฏิบัติ อันมีวัตถุประสงค์เพื่อการนำมา ซึ่ง ความยุติธรรมให้แก่คู่ความอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวคิดที่สำคัญ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการ ดำเนินการ ตามวิธีการในระบบการไต่สวนตามกฎหมาย ที่เกี่ยวกับวิธีการพิจารณาตามหลักการ สากล ที่ยอมรับกันโดยทั่วไป มีวิธีการในการดำเนินการอยู่สองระบบได้แก่ ระบบกล่าวหา และ ระบบไต่สวน โดยมีแนวความคิดที่แตกต่างกันได้แก่ การแบ่งแยกโดยใช้บทบาทศาล และ คู่ความในการพิจารณา เพราะคู่ความอีกฝ่าย หรือผู้ที่ถูกกล่าวหา หรือถูกร้องเรียน ซึ่งเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐ (สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา, 2561) การที่จะนำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง มาพิสูจน์ ถือเป็นเรื่องที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นไปไม่ได้ แต่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้มีบทบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ไต่สวน มีอำนาจ ดำเนินกระบวนการไต่สวน ในการแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีได้ การดำเนินการชั้นศาล ก็ได้ กำหนดให้ศาลสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงให้ใกล้เคียง ความจริงที่สุดได้ ซึ่งต่างจากคดีทั่วไปที่ฝ่ายโจทก์และจำเลย จะนำพยานหลักฐานมานำเสนอต่อ ศาล เพียงเพื่อเอาชนะอีกฝ่ายหนึ่ง โดยศาลจะพิจารณาตามพยานหลักฐานที่นำเสนอเท่านั้น จึง เป็นการดำเนินการที่มีความเป็นอิสระ ในการให้ความเป็นธรรมตามหลักแห่งนิติธรรม แต่ใน การดำเนินการ ทักษะประสบการณ์ของ บุคลากรผู้ทำหน้าที่ไต่สวน ถือได้ว่าเป็นอุปสรรคอัน สำคัญ ในการอำนวยความยุติธรรม ในการดำเนินคดีตามระบบไต่สวน การรวบรวม พยานหลักฐานประกอบสำนวน และการทำสำนวนคดีอย่างสมบูรณ์ ในส่วนของการ เปลี่ยนแปลงองค์การ ด้วยการ “สร้างกลไกการป้องกัน เพื่อการยับยั้งการทุจริต” เป็นงานที่มี ความสลับซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับการออกกฎหมาย ระเบียบ แนวทาง หรือมาตรการต่าง ๆ สำหรับใช้ต่อสู้กับการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีการวิวัฒนาการ และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การที่จะสร้างกลไกการป้องกัน เพื่อการยับยั้งการทุจริต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมี กระบวนการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ เพื่อการสร้างให้เกิดเป็นกลไก สำหรับการสกัดกั้นการ

ทุจริตในทุกรูปแบบ การสร้างให้ประชาชน ในฐานะที่เป็นผู้เสียภาษีอากร และเจ้าของอำนาจ อธิปไตย ได้รับรู้รับทราบ ตระหนักรู้ และการเข้ามามีส่วนร่วม ในการปกป้อง ป้องกัน ผลประโยชน์ของประเทศชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล (Goldsmith, Stephen & William D. Eggers, 2018) ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ประสิทธิภาพ การป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ของ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

อภิปรายผล

นโยบายการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยภาระรับผิดชอบ ให้ได้ ประสิทธิภาพ พบว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 จนถึงฉบับ พ.ศ. 2561 โดยมีนโยบายการป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยภาระรับผิดชอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคือ 1) ทำหน้าที่ป้องกันการทุจริต ด้วยการเผยแพร่ ปลุก จิตสำนึก และการรณรงค์ต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ 2) ทำหน้าที่ปราบปรามการทุจริต ด้วย การรับแจ้งข้อมูล แเบะแสร การร้องเรียน 3) ทำหน้าที่ในการตรวจสอบทรัพย์สิน เจ้าหน้าที่ของ

รัฐ จากการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งวิธีการทำงานในคดีทุจริตของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ได้นำระบบใหม่มาใช้ได้แก่ “ระบบการไต่สวน” เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง ที่ใกล้เคียงความจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งแตกต่างจากการดำเนินคดีทุจริต ที่ใช้อยู่เดิมในการดำเนินคดี โดยทั่วไปที่เรียกว่า “ระบบกล่าวหา” สอดคล้องกับการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สอดคล้องกับงานวิจัย (ฉัฐวัฒน์ ชัชวณัฐภิญญ์, 2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความชอบธรรมกับการเปลี่ยนแปลงองค์การของกรมสอบสวนคดีพิเศษ พบว่า ระบบกล่าวหาในการดำเนินคดี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จะดำเนินการในเรื่องที่มีการกล่าวหาว่ากระทำทุจริต ตามอำนาจหน้าที่แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 และฉบับ พ.ศ. 2561 ที่ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ให้แก่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ด้วยการจัดให้มีการเปิดเผยถึงกระบวนการและขั้นตอนบางส่วน ในการไต่สวนข้อเท็จจริง สำหรับคดีที่อยู่ในระหว่างการไต่สวนทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ ด้วยการจัดทำข้อมูลแสดงไว้ในเว็บไซต์ หรือระบบข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพื่อที่จะให้ประชาชนได้สามารถเข้าตรวจสอบ ทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของบุคคล และเพื่อการลดผลกระทบที่มีต่อรูปคดีของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) โดยสามารถที่จะแยกพิจารณาได้

การป้องกัน ปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ด้วยความชอบธรรม ให้ได้ประสิทธิผล พบว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ในส่วนของการสรรหาบุคลากร โดยเป็นบุคลากรในส่วนของภาครัฐ ที่กำหนดไว้ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน หากพิจารณาการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่น ไม่ปรากฏการให้บุคลากรในภาคส่วนอื่นได้เข้ารับการพิจารณาสรรหา เพื่อการเข้าเป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อาจด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นหน่วยงานอิสระ อันทำหน้าที่ตรวจสอบฝ่ายบริหาร แต่ในปัจจุบันในการบริหาร รวมถึงการพัฒนาในทุกด้าน ส่งผลให้การทุจริตเกิดขึ้นอย่างมากเช่นกัน ทั้งมีความซับซ้อนของข้อเท็จจริง และรวมถึงรูปแบบ การที่มีคณะกรรมการ จำนวน 9 ท่าน โดยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ในการทุจริตใน

ระดับโครงการของรัฐ ที่มีภาคเอกชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง การกระทำทุจริตก็จะต้องมีรูปแบบที่เปลี่ยนไป และเป็นการทำงานที่ความยุ่งยากในการไต่สวน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ใกล้เคียงความจริง ทั้งมุมมองในเชิงธุรกิจ แม้จะมีพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่เป็นการใช้กฎหมาย เพื่อการป้องกันการกระทำทุจริต ยิ่งทำให้เกิดงานด้านการตรวจสอบ ให้แก่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ที่เป็นองค์การอิสระ โดยไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ จึงควรให้บุคลากรภายนอกโดยเฉพาะ ในสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้รับการสรรหาเข้ามา โดยมีกำหนดคุณสมบัติ แก่ผู้ที่จะเสนอชื่อในการสรรหา เพื่อการทำงานในการป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน ให้เกิดมีประสิทธิผลสูงสุด และควรกำหนดให้วาระในการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) มีวาระที่น้อยลงกว่าที่กำหนดไว้ แต่ไม่ควรน้อยกว่า 4 ปี หรืออาจกำหนดให้หมดวาระพร้อมกันกับการหมดวาระของรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ และแสดงให้เห็นประจักษ์ถึงความเป็นอิสระขององค์การได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรม

ผลกระทบ ปัญหา และการบริหารที่เหมาะสม ในการปฏิบัติการเปลี่ยนแปลง ให้เกิดประสิทธิผล และความเชื่อมั่นของประชาชน,พบว่า การนำรูปแบบในการดำเนินคดี ที่มีความแตกต่างจากที่เคยปฏิบัติ โดยการนำวิธีการไต่สวนมาใช้ของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ถือได้ว่าเป็นการนำมาซึ่ง ความยุติธรรมให้แก่คู่ความ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวคิดที่สำคัญ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการ ตามวิธีการในระบบการไต่สวนตามกฎหมาย ที่เกี่ยวกับวิธีการพิจารณาตามหลักการสากล ที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ที่มีวิธีการในการดำเนินการอยู่สองระบบได้แก่ ระบบกล่าวหา และระบบไต่สวน โดยมีแนวความคิดที่แตกต่างกันได้แก่ การแบ่งแยกโดยใช้บทบาทศาล และคู่ความในการพิจารณา เพราะคู่ความอีกฝ่าย หรือผู้ที่ถูกกล่าวหา หรือถูกร้องเรียน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ การที่จะนำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาพิสูจน์ ถือเป็นเรื่องที่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นไปไม่ได้ ตามบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ไต่สวน มีอำนาจดำเนินกระบวนการไต่สวน ในการแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีได้ และในการดำเนินการชั้นศาล ก็ได้กำหนดให้ศาลสามารถดำเนินการสอบสวนพิจารณาไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงให้ใกล้เคียงความจริงที่สุดได้ โดยทั้งตัวโจทก์ผู้กล่าวหา หรือร้องเรียน

และจำเลยซึ่งเป็นผู้ที่ถูกกล่าวหา หรือถูกร้องเรียน สามารถที่จะนำเสนอพยานหลักฐานต่าง ๆ ในลักษณะเป็นผู้ช่วยพนักงานไต่สวนและศาลเท่านั้น เพราะพนักงานไต่สวนหรือศาล สามารถที่จะเรียกพยาน ไม่ว่าจะเป็นพยานเอกสาร พยานบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดี มาสืบเพิ่มเติม เพื่อการแสวงหาข้อเท็จจริงได้ ซึ่งต่างจากคดีทั่วไปที่ฝ่ายโจทก์และจำเลย จะนำพยานหลักฐานมานำเสนอต่อศาล เพียงเพื่อเอาชนะอีกฝ่ายหนึ่ง โดยศาลจะพิจารณาตามพยานหลักฐานที่นำเสนอเท่านั้น จึงเป็นการดำเนินที่มีความเป็นอิสระ ในการให้ความเป็นธรรมตามหลักแห่งนิติธรรม

สรุป

ความในมาตรา 182 และมาตรา 183 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ได้บัญญัติแสดงให้เห็นถึงการมีหน้าที่ต่อภาระรับผิดชอบ (Accountability) เพื่อให้เกิดความมีเอกภาพในการปฏิบัติงาน ภายในกำหนดเวลาที่กำหนด ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเพื่อการรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความเป็นธรรมอย่างยุติธรรม ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยไม่เห็นแก่อามิสสินจ้างใด เพราะหากประพฤติผิดต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการทุจริต ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ผู้นั้น จะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมาย เป็นสองเท่าของอัตราโทษที่ได้กำหนดไว้ จากผลของการกระทำที่ตนได้กระทำ ในส่วนของการสรรหาบุคลากร ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยเป็นบุคลากรในส่วนของภาครัฐ หากพิจารณาการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่น ไม่ปรากฏว่าให้บุคลากรในภาคส่วนอื่น ได้รับโอกาสเข้ารับการพิจารณาสรรหา จึงควรให้บุคลากรภาคส่วนอื่นโดยเฉพาะ ในสาขาอาชีพต่าง ๆ ได้รับโอกาสในการสรรหาเข้ามาเพื่อการมีส่วนร่วม โดยมีข้อกำหนดคุณสมบัติแก่ ผู้ที่จะเสนอชื่อในการสรรหา เพื่อการทำงานในการป้องกันปราบปราม การตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อการทำงานในเชิงรุก ให้เกิดมีประสิทธิผลสูงสุด และควรพิจารณากำหนดวาระในการดำรงตำแหน่ง ของคณะกรรมการ (ป.ป.ช.) ให้มีวาระที่น้อยลงกว่าที่กำหนดไว้ แต่ไม่ควรน้อยกว่า 4 ปี หรืออาจกำหนดให้หมดวาระ พร้อมกันกับการหมดวาระของรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ และแสดงให้เห็นประจักษ์ถึงความ เป็นอิสระขององค์การได้อย่างแท้จริงเป็นรูปธรรม

การดำเนินการชั้นศาล ก็ได้กำหนดให้ศาลสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาได้ส่วน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงให้ใกล้เคียงความจริงที่สุดได้ ซึ่งต่างจากคดีทั่วไปที่ฝ่ายโจทก์และจำเลย จะนำพยานหลักฐานมานำเสนอต่อศาล เพียงเพื่อเอาชนะอีกฝ่ายหนึ่ง โดยศาลจะพิจารณาตาม พยานหลักฐานที่น่าเสนอเท่านั้น จึงเป็นการดำเนินการที่มีความเป็นอิสระ ในการให้ความเป็น ธรรมตามหลักแห่งนิติธรรม แต่ในการดำเนินการ ทักษะประสบการณ์ของ บุคลากรผู้ทำหน้าที่ ใต้สวน ถือได้ว่าเป็นอุปสรรคอันสำคัญ ในการอำนวยความสะดวก ในการดำเนินคดีตามระบบ ใต้สวน การรวบรวมพยานหลักฐานประกอบสำนวน และการทำสำนวนคดีอย่างสมบูรณ์ ใน ส่วนของการเปลี่ยนแปลงองค์การ (Organizations Change) ด้วยการ “สร้างกลไกการป้องกัน เพื่อการยับยั้งการทุจริต” เป็นงานที่มีความสลับซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับการออกกฎหมาย ระเบียบ แนวทาง หรือมาตรการต่าง ๆ สำหรับใช้ต่อสู้กับการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีการ วิวัฒนาการ และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การที่จะสร้างกลไกการป้องกัน เพื่อการยับยั้งการ ทุจริต จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องมีกระบวนการศึกษา วิจัย และวิเคราะห์ เพื่อการสร้าง ให้เกิดเป็นกลไก สำหรับการสกัดกั้นการทุจริตในทุกรูปแบบ การสร้างให้ประชาชน ในฐานะที่ เป็นผู้เสียภาษีอากร และเจ้าของอำนาจอธิปไตย ได้รับรู้รับทราบ ตระหนักรู้ และการเข้ามามี ส่วนร่วม ในการปกป้อง ป้องกันผลประโยชน์ของประเทศชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิด ประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมด้านความประพฤติ อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ตาม หลักของจรรยาบรรณในวิชาชีพ (Code of Conduct) ในการที่จะสร้างให้เกิดจิตสำนึก ในหลัก ของคุณธรรม และหลักของจริยธรรมในแต่ละบุคคลทั้งองค์การ รวมถึงวิธีการในการที่จะ ควบคุมการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ อันว่าด้วยจรรยาบรรณที่กำหนดไว้ของ สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมด้านหลักนิติธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กฎหมาย และการ บังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ด้วยความเสมอภาค รวมทั้งการให้ความสำคัญในหลักนิติ ธรรม และหลักคุณธรรมเป็นลำดับแรกในการทำงาน เพื่อให้เป็นที่ประจักษ์ชัดเจน ในฐานะ องค์การอิสระด้านการตรวจสอบ ที่มีประสิทธิภาพ

3. ควรศึกษาเพิ่มเติมในการจัดตั้งหน่วยงานในการฝึกอบรม ให้นักงานได้ส่วน ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ และเกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติหน้าที่

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรวัฒน์ ชัยณัฐภักดิ์. (2561). ความชอบธรรมกับการเปลี่ยนแปลงองค์การของกรมสอบสวนคดีพิเศษ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญา (หน้า 14). มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- ทิวากร แก้วมณี. (2561). การทบทวนแนวความคิดใหม่ Good Governance: Rethinking its Concept. เรียกใช้เมื่อ 20 กันยายน 2561 จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/dhiwakorn/2011/11/25/entry-1>.
- ประสาน ไตรรัตน์วรกุล. (2562). ประเด็นร่วมสมัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง : มิติใหม่ของรัฐวิสาหกิจไทย. เรียกใช้เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2562 จาก <https://www.isranews.org/isranews-news/>.
- ลี้กิตคอมเปอร์เรชั่น. (2561). การบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล. เรียกใช้เมื่อ 30 เมษายน 2561 จาก <https://sites.google.com/site/goodgovemaneinternalaudit/3-halk-khwam-rab-phid-chxb->.
- ศรุดา สมพอง. (2561). การใช้กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์สำหรับเด็กและเยาวชนในชั้นศาล. เรียกใช้เมื่อ 25 ธันวาคม 2561 จาก <http://www.djop.go.th/>.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ. (2561). ผลการดำเนินงานปราบปรามการทุจริต. เรียกใช้เมื่อ 20 กันยายน 2561 จาก <http://www.pacc.go.th/index.ph/>.
- สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา. (2561). องค์การอิสระ ที่มีหน้าที่ตรวจสอบการทุจริต. เรียกใช้เมื่อ 1 พฤศจิกายน 2561 จาก <https://www.senate.go.th/>.
- เอกพร รักความสุข. (2560). ภาระรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐที่สามารถตรวจสอบได้ในการบริหารสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.

- Borgatti, Stephen P. & Foster Pacey, C. (2018). "The Network Paradigm in Change Management Model. เรียกใช้เมื่อ 25 September 2018 จาก <https://www.slide team.net/>
- Goldsmith, Stephen & William D. Eggers. (2018). Governing by Networks: The New Government Trends Road Map. เรียกใช้เมื่อ 25 September 2018 จาก Of the Office of the Public Sector Development Commission (Kporn): <https://www.iap2.org/>.
- Merriam-Webster. (2009). Methods of Teaching STS Topic. In R. By bee, Ed., Science –Technology – Society 1985 NSTA yearbook. . Washington, DC: National Science Teacher Association.